

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Het beperkte recht: een analyse van zijn theoretische constructie, zijn plaats in het systeem van het vermogensrecht en zijn mogelijke inhoud
Mollema, A.F.

Citation

Mollema, A. F. (2013, May 23). *Het beperkte recht: een analyse van zijn theoretische constructie, zijn plaats in het systeem van het vermogensrecht en zijn mogelijke inhoud*. *Meijers-reeks*. E.M. Meijers Institute of Legal Studies, Leiden. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/20906>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/20906>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/20906> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Mollema, A.F.

Title: Het beperkte recht : een analyse van zijn theoretische constructie, zijn plaats in het systeem van het vermogensrecht en zijn mogelijke inhoud

Issue Date: 2013-05-23

Literatuurlijst

- Akkermans, diss. 2008
B. Akkermans, *The Principle of Numerus Clausus in European Property Law* (diss. Maastricht), Antwerpen: Intersentia 2008.
- Asser/Scholten 1974
P. Scholten, *Mr. C. Asser's handleiding tot de beoefening van het Nederlands burgerlijk recht. Algemeen deel*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1974 (oorspr. uitgave 1931).
- Asser/Davids, Mijnsen & Van Velten 1996
W.J.M. Davids e.a., *Mr. C. Asser's handleiding tot de beoefening van het Nederlands burgerlijk recht. Deel 3-II Zakenrecht, Zakelijke rechten*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1996.
- Asser/Beekhuis-Mijnsen 1980
J.H. Beekhuis en F.H.J. Mijnsen, *Mr. C. Asser's handleiding tot de beoefening van het Nederlands burgerlijk recht. Deel 3-I Zakenrecht, Algemeen deel*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1980.
- Asser/Mijnsen-De Haan 2006
F.J. Mijnsen e.a., *Mr. C. Asser's handleiding tot de beoefening van het Nederlands burgerlijk recht. Deel 3-I Goederenrecht, Algemeen goederenrecht*, Deventer: Kluwer 2006.
- Asser/Mijnsen, Van Velten & Bartels 2008
F.J. Mijnsen e.a., *Mr. C. Asser's handleiding tot de beoefening van het Nederlands burgerlijk recht. Deel 5 Zakenrecht, Eigendom en beperkte rechten*, Deventer: Kluwer 2008.
- Azo
Portius Azo, *Summa super Codicem: instituta extraordinaria*, herdruk van de uitgave 1506, Turijn 1966.
- Bartels & Milo 2004
S.E. Bartels en J.M. Milo, 'Contents of Real Rights: Personal or Proprietary. A Principled History', in: S.E. Bartels en J.M. Milo (red.), *Contents of Real Rights*, Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2004, p. 5-23.
- Berger 1953
A. Berger, *Encyclopedic dictionary of Roman law*, Philadelphia: American Philological Society 1953.
- Van den Bergh 1979
G.C.J.J. van den Bergh, *Eigendom, grepen uit de geschiedenis van een omstreden begrip*, Deventer: Kluwer 1979.

Van den Bergh/Jansen 2011

G.C.J.J. van den Bergh en C.J.H. Jansen (bew.), *Geleerd recht, een geschiedenis van de Europese rechtswetenschap in vogelvlucht*, Deventer: Kluwer 2011.

Van Boneval Faure 1847

R.T.H.P.L.A. van Boneval Faure, 'Over den invloed en de kracht van den regel des Romeinschen regts *traditionibus dominia rerum, non nudis pactis transferuntur* in het Nederlandsch Burgerlijk Wetboek, vooral in vergelijking met den Code Napoleon', in: C.A. den Tex en J. van Hall (red.), *Nederlandsche jaarboeken voor regtsgeleerdheid en wetgeving, Deel IX*, Amsterdam: Johannes Müller 1847, p. 296-338.

Van Boneval Faure 1863

R.T.H.P.L.A. van Boneval Faure, 'Het stelsel van openbaarheid van den eigendom en van de zakelijke regten in zijne toepassing op het tenietgaan van laatstgemelde regten beschouwd', in: B.J.L. de Geer en R.T.H.P.L.A. van Boneval Faure (red.), *Nieuwe bijdragen voor regtsgeleerdheid en wetgeving, Deel XIII*, Amsterdam: Johannes Müller 1863, p. 459-475.

Dernburg, Pfandrecht I (1860)

H. Dernburg, *Das Pfandrecht nach den Grundsätzen des heutigen römischen Rechts. Erster Teil*, Leipzig: Hirzel 1860.

Dernburg, Pandekten I (1894)

H. Dernburg, *Pandekten. Erster Band: Allgemeiner Theil und Sachenrecht*, Berlin: Müller 1894.

Diephuis VI (1886)

G. Diephuis, *Het Nederlandsch Burgerlijk Regt. Deel IV*, Groningen: Wolters 1886.

Van Dijk & Van den Heuvel, *TvI* nr. 4-2004

G. van Dijk en N.W.M. van den Heuvel, 'Discussiëren over goederenrecht', *TvI* nr. 4-2004, p. 191-200.

Dirksen I (1841)

H.E. Dirksen, *Vermischte Schriften. Erster Theil*, Berlijn: Wilhelm Besser 1841.

Van Dooren, *WPNR* 5262 (1974)

L.G.F.M. van Dooren, 'Geven' of 'voorbehouden' van vruchtgebruik op onroerend goed? In verband met de overdrachtsbelasting', *WPNR* 5262 (1974), p. 297-300.

Eggens, *WPNR* 3651/3652 (1939)

J. Eggens, 'Is de beslaglegger rechtverkrijgende van den beslagene?', *WPNR* 3651 en 3652 (1939), p. 613-615 en 625-627.

Eggens 1958

J. Eggens, 'Samenval van momenten in rechtshandelingen', in: J. Eggens, *Verzamelde privaatrechtelijke opstellen. Deel 1*, Haarlem: De Erven F. Bohn N.V. 1958, p. 168-194.

Van Erp 2004

J.H.M. van Erp, 'Positive Duties in the Grey Area between Contract and Property Law', in: S.E. Bartels en J.M. Milo (red.), *Contents of Real Rights*, Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2004, p. 149-162.

Feenstra 1971

R. Feenstra, 'Les origines du "dominium utile" chez les glossateurs', in: R. Feenstra, J.H.A. Lokin en N. van der Wal (red.), *Flores legum H.J. Scheltema antecessori Groningano oblata*, Groningen: Wolters-Noordhoff 1971, p. 49-93.

Feenstra 1978

R. Feenstra, 'Der Eigentumsbegriff bei Hugo Grotius im Licht einiger mittelalterlicher und spätscholastischer Quellen', in: O. Berends e.a. (red.), *Festschrift für Franz Wieacker zum 70. Geburtstag*, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 1978, p. 209-234.

Feenstra 1979

R. Feenstra, *Ius in re: het begrip zakelijk recht in historisch perspectief*, Den Haag/Zwolle: Universitaire Pers Leiden/W.E.J. Tjeenk Willink 1979.

Feenstra 1989

R. Feenstra, 'Dominium and ius in re aliena: The Origins of a Civil Law Distinction', in: P. Birks (red.), *New Perspectives in the Roman Law of Property (Essays for Barry Nicholas)*, Oxford: Clarendon Press 1989, p. 111-122.

Feenstra 1994

R. Feenstra, *Romeinsrechtelijke grondslagen van het Nederlands privaatrecht*, Leiden: E.J. Brill/Universitaire Pers Leiden 1994.

Freisen, diss. 1881

J. Freisen, *Vorbehalt von dinglichen Rechten bei Eigentumsübertragung nach römischem Recht* (diss. München), Paderborn: F. Schöningh 1881.

French 2006

S. French, 'The American Restatement of Servitudes Law: Reforming Doctrine by Shifting From Ex ante to Ex post Controls on the Risks Posed by Servitudes', in: S. van Erp en B. Akkermans (red.), *Towards a Unified System of Land Burdens?*, Antwerpen/Oxford: Intersentia 2006, p. 109-116.

Gesterding VI (1837)

F.C. Gesterding, *Ausbeute von Nachforschungen über verschiedene Rechtsmaterien. Sechsten Theiles erste Abtheilung*, Greifswald: C.A. Koch 1837.

Ginossar

S. Ginossar, *Droit réel, propriété et créance – Élaboration d'un système rationnel des droits patrimoniaux*, Paris: R. Pichon et R. Durand-Auzias 1960.

Hugo de Groot, *Inleidinge*

H. de Groot, *Inleidinge tot de Hollandsche rechtsgeleerdheid*, Leiden: Universitaire Pers 1965 (oorspr. uitgave 1631).

Hartkamp 2005

A.S. Hartkamp, *Compendium van het vermogensrecht voor de rechtspraktijk*, Deventer: Kluwer 2005.

Heirbaut 2005

D. Heirbaut, *Privaatrechtsgeschiedenis van de Romeinen tot heden*, Gent: Academia Press 2005.

Heyman, *WPNR 6432* (1999)

H.W. Heyman, 'Kan een opstalrecht worden gevestigd door een erfpachter of een appartements-eigenaar?', *WPNR 6342* (1999), p. 52-56.

Heyman 2004

H.W. Heyman, 'Contents of the Real Right: Dogmatic Rigidity and Pragmatic Flexibility of Dutch Property Law', in: S.E. Bartels en J.M. Milo (red.), *Contents of Real Rights*, Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2004, p. 71-81.

Heyman 2005

H.W. Heyman, 'Het mysterie van het eigendomsrecht van de opstaller', in: W.G. Huijgen e.a., *2000 jaar eigendom en beperkte rechten*, Deventer: Kluwer 2005, p. 19-31.

Heyman/Bartels, NTBR 2006

H.W. Heyman en S.E. Bartels, 'Is een huis bestanddeel van de grond? Een rechtsgeleerde dialoog tussen H.W. Heyman en S.E. Bartels', *NTBR* 2006/7, nr. 40.

Heumann/Seckel 1914

E. Seckel, *Heumanns Handlexikon zu den Quellen des römischen Rechts*, Jena: Gustav Fischer 1914.

Hijma/Olthof 2008

J. Hijma en M.M. Olthof, *Compendium Nederlands vermogensrecht*, Deventer: Kluwer 2008.

Huber, Heedensdaegse Rechtsgeleertheit

U. Huber, *Heedensdaegse Rechtsgeleertheit, soo elders, als in Frieslandt gebruikelijk* (bewerkt door Z. Huber), Amsterdam: Gerrit de Groot en zoon en Petrus Schouten 1768 (oorspr. uitgave 1686).

Huijgen 1995

W.G. Huijgen, *Economische eigendom*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1995.

Huijgen 2003

W.G. Huijgen, 'Gemeentelijke anti-speculatiebedingen: geldig of niet?', *JBN* 2003, nr. 45.

Huijgen 2006

W.G. Huijgen, 'Anti-speculatiebeding is niet in strijd met Huisvestingswet', *JBN* 2006, nr. 37.

Huijgen 2008-I

W.G. Huijgen, 'Ouderlijke boedelverdeling met toedeling van recht van vruchtgebruik nietig', *WPNR* 6740 (2008), p. 94-96.

Huijgen 2008-II

W.G. Huijgen, 'Artikel 5:20 lid 2 BW en het opstalrecht', *WPNR* 6771 (2008), p. 754-757.

Jansen, GROM XXIV (2007)

J.E. Jansen, 'Konfusion über die Konfusion. Over de onnodige relativering van goederenrechtelijke bevoegdheden in artikel 3:81 lid 3', *Groninger opmerkingen en mededelingen* XXIV (2007), p. 73-99.

Jansen, GROM XXV (2008)

J.E. Jansen, 'Potharst/Serrée in het Romeinse recht. Enige opmerkingen over het overdragen van een goed onder voorbehoud van een beperkt recht', *Groninger opmerkingen en mededelingen* XXV (2008), p. 75-91.

Jhering III (1877)

R. von Jhering, *Geist des römischen Rechts auf den verschiedenen Stufen seiner Entwicklung, Dritter Theil Erste Abtheilung*, Leipzig: Breitkopf und Härtel 1877.

Johow, Sachenrecht I

R. Johow, *Die Vorlagen der Redaktoren für die erste Kommission zur Ausarbeitung des Entwurfs eines Bürgerlichen Gesetzbuches, Sachenrecht, Teil 1*, Berlin: Walter de Gruyter & Co 1982 (oorspr. uitgave 1880).

De Jong, GROM XXII (2005)

Th. F. de Jong, 'Enkele opmerkingen over de mogelijkheid goederenrechtelijke rechten te omschrijven in verbintenisrechtelijke begrippen ofwel over het nut van de *summa divisio*', *Groninger opmerkingen en mededelingen XXII* (2005), p. 33-47.

De Jong, diss. 2006

Th. F. de Jong, *De structuur van het goederenrecht. Over het afschaffen van het begrip van de onlichamelijke zaak, het onderscheid tussen rechten en hun voorwerpen en een opening in het systeem* (diss. Groningen), Deventer: Kluwer 2006.

Kaser I (1971)

M. Kaser, *Das Römische Privatrecht, Erster Abschnitt*, München: C.H. Beck 1971.

Kaser II (1975)

M. Kaser, *Das Römische Privatrecht, Zweiter Abschnitt*, München: C.H. Beck 1975.

Kaser/Knütel 2003

R. Knütel, *Römisches Privatrecht*, München: C.H. Beck 2003.

Kaser/Wubbe 1971

F.B.J. Wubbe, *Romeins privaatrecht*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1971.

Kisch, diss. 1932

I. Kisch, *Beschouwingen over de onderscheiding tusschen zakelijke en persoonlijke rechten* (diss. UvA), Alphen aan den Rijn: Samsom 1932.

Kisch, WPNR 4407/4408 (1955)

I. Kisch, 'Formulering van rechtsregels in het ontwerp B.W.', *WPNR 4407 en 4408* (1955), p. 321-324 en 333-336.

De Koninck 2000

C. de Koninck, *Beknopte Encyclopedie van het Romeinse recht*, Antwerpen: Maklu 2000.

Koops, diss. 2010

E. Koops, *Vormen van subsidiariteit. Een historisch-comparatistische studie naar het subsidiariteitsbeginsel bij pand, hypotheek en borgtocht* (diss. Leiden), Waddinxveen: Boom Juridische uitgevers 2010.

Kop 1980

P.C. Kop, *Beschouwingen over het zgn. 'vulgaire' Romeinse recht* (diss. UvA), Den Haag/Zwolle: Universitaire Pers Leiden/Tjeenk Willink 1980.

Land II (1901)

N.K.F. Land, *Verklaring van het Burgerlijk Wetboek. Deel II*, Haarlem: De Erven F. Bohn 1901.

Landsberg 1883

E. Landsberg, *Die Glosse des Accursius und ihre Lehre vom Eigenthum*, Leipzig: F.A. Brockhaus 1883.

Langemeijer 1950

G.E. Langemeijer, 'Meijers en de Rechtsdogmatiek', *Rechtsgeleerd Magazijn Themis*, Jaargang 1950, p. 132-148.

Lokin 2008

J.H.A. Lokin, *Prota: vermogensrechtelijke leerstukken aan de hand van Romeinsrechtelijke teksten uitgelegd*, Groningen: Chimaira 2008.

Lokin & Zwolve 2006

J.H.A. Lokin en W.J. Zwolve, *Hoofdstukken uit de Europese Codificatiegeschiedenis*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2006.

Lovett 2008

J. Lovett, 'Creating and Controlling Private Land Use Restrictions in Scotland and Louisiana: A Comparative Mixed Jurisdiction Analysis', *EJCL* 2008/12.1, p. 1-21.

Van Maanen, *NTBR* 2006

G.E. van Maanen, 'Is een gebouw bestanddeel van de grond?', *NTBR* 2006/6, nr. 32.

Maasland 2010

J.L.D.J. Maasland, 'Verdeling met toedeling van vruchtgebruik', *TE* 2010/5, p. 73-76.

Maeijer/Smalbraak 1966

J.M.M. Maeijer en J.Th. Smalbraak, *Erfdienstbaarheden en kwalitatieve verbintenissen (huidig en wordend recht) (Preadviezen Broederschap der Candidaat-Notarissen)*, S.l.: s.n. 1966.

Meijers, *WPNR* 2104 (1910)

E.M. Meijers, Tijdschriftenoverzicht, *WPNR* 2104 (1910), p. 204-206.

Meijers, *Algemene Begrippen*

E.M. Meijers, *Algemene leer van het burgerlijk recht. Deel 1. De algemene begrippen van het burgerlijk recht*, Leiden: Universitaire pers 1948.

Mertens, oratie 2011

R.F.H. Mertens, *Ontginning van woeste gronden (oratie Open Universiteit)*, Nexus legal 2011.

Mommsen 1954

T. Mommsen en P. Krüger, *Corpus iuris civilis. Volumen primum. Institutiones et Digesta*, Berlijn: Weidmannsche Verlagsbuchhandlung 1954.

Mommsen, Krüger & Watson 1985

T. Mommsen, P. Krüger & A. Watson, *The Digest of Justinian*, Philadelphia (Pa.): University of Pennsylvania Press 1985.

MünchKommBGB/Säcker (§ 903)

F.J. Säcker, *Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 6: Sachenrecht (§§ 854-1296)*, München: C.H. Beck 2004.

MünchKommBGB/Falckenberg (Vor § 1018)

H. Falckenberg, *Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, Band 6: Sachenrecht (§§ 854-1296)*, München: C.H. Beck 2004.

Neppelenbroek 2006

E.D.C. Neppelenbroek, 'Dogmatisch purisme', *NJB* 2006/32, nr. 1395.

Nève 1996

P.L. Nève, 'Uit de bonte berm van de juridische begrippenflora: ons 'gesloten stelsel' van beperkte rechten', in: S.C.J.J. Kortmann e.a. (red.), *Op recht. Bundel*

- opstellen, aangeboden aan prof. mr. A.V.M. Struycken ter gelegenheid van zijn zilveren ambtsjubileum aan de Katholieke Universiteit Nijmegen*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1996, p. 223-232.
- Nicholas 1976
B. Nicholas, *An introduction to Roman Law*, Oxford: University Press 1962.
- Oltmans 1958
A.C. Oltmans, *De Instituten van Gaius*, Haarlem: H.D. Tjeenk Willink 1958.
- Van Oostrom-Streep, diss. 2006
N.C. van Oostrom-Streep, *De kwalitatieve verplichting* (diss. Utrecht), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2006.
- Van Opstall, WPNR 4919-4926 (1966)
S.N. van Opstall, 'Zakelijke rechten en kwalitatieve verbintenissen', WPNR 4919-4926 (1966), p. 383-388, 395-399, 407-411, 419-422, 431-434, 443-446, 455-459, 467-473.
- Opzoomer III (1876)
C.W. Opzoomer, *Het Burgerlijke wetboek, verklaard door mr. C.W. Opzoomer, Derde deel*, Amsterdam: J.H. Gebhard 1876.
- Van Oven 1948
J.C. van Oven, *Leerboek van Romeinsch privaatrecht*, Leiden: E.J. Brill 1948.
- PG Boek 3 BW
C.J. van Zeben e.a., *Parlementaire geschiedenis van het nieuw burgerlijk wetboek. Boek 3 Vermogensrecht in het algemeen*, Deventer: Kluwer 1981.
- PG Boek 5 BW
C.J. van Zeben e.a., *Parlementaire geschiedenis van het nieuw burgerlijk wetboek. Boek 5 Zakelijke rechten*, Deventer: Kluwer 1981.
- PG Boek 6 BW
C.J. van Zeben e.a., *Parlementaire geschiedenis van het nieuw burgerlijk wetboek. Boek 6 Algemeen gedeelte van het verbintenissenrecht*, Deventer: Kluwer 1981.
- PG Inv. Boek 3 BW
W.H.M. Reehuis en E.E. Slob, *Parlementaire geschiedenis van het nieuw burgerlijk wetboek. Invoering Boek 3, 5 en 6. Boek 3 Vermogensrecht in het algemeen*, Deventer: Kluwer 1990.
- PG Inv. Boek 5 BW
W.H.M. Reehuis en E.E. Slob, *Parlementaire geschiedenis van het nieuw burgerlijk wetboek. Invoering Boek 3, 5 en 6. Boek 5 Zakelijke rechten*, Deventer: Kluwer 1990.
- PG Inv. Boek 6 BW
W.H.M. Reehuis en E.E. Slob, *Parlementaire geschiedenis van het nieuw burgerlijk wetboek. Invoering Boek 3, 5 en 6. Boek 6 Algemeen gedeelte van het verbintenissenrecht*, Deventer: Kluwer 1990.
- Pitlo 1949
A. Pitlo, *Het zakenrecht naar het Nederlands Burgerlijk Wetboek*, Haarlem: H.D. Tjeenk Willink 1949.
- Pitlo/Gerver e.a. 1995
P.H.M. Gerver e.a., *Pitlo. Het systeem van het Nederlandse privaatrecht*, Arnhem: Gouda Quint 1995.

- Pitlo/Reehuis-Heisterkamp 2001
W.H.M. Reehuis e.a., *Pitlo. Het Nederlands Burgerlijk recht. Deel 3 Goederenrecht*, Deventer: Gouda Quint 2001.
- Pitlo/Reehuis-Heisterkamp 2006
W.H.M. Reehuis e.a., *Pitlo. Het Nederlands Burgerlijk recht. Deel 3 Goederenrecht*, Deventer: Kluwer 2006.
- Placentinus (Summa Codicis)
Petrus Placentinus, *Summa Codicis*, herdruk van uitgave Mainz 1536, Turijn 1962.
- Plantenga/Treurniet 1957
W.B. Plantenga en W.C. Treurniet, *Erfpacht en erfpachtsvoorwaarden (Preadviezen Broederschap der Candidaat-Notarissen)*, S.l.: s.n. 1957.
- Pleysier, WPNR 5509/5510 (1980)
A.J.H. Pleysier, 'Over het voorbehoud van beperkte zakelijke rechten', WPNR 5509 en 5510 (1980), p. 181-183 en 197-200.
- Pleysier, WPNR 5651 (1983)
A.J.H. Pleysier, 'Gestapelde rechten in het nieuwe burgerlijk wetboek', WPNR 5651 (1983), p. 297-302.
- Ploeger, diss. 1997
H.D. Ploeger, *Horizontale splitsing van eigendom* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 1997.
- Rank-Berenschot, diss. 1992
E.B. Rank-Berenschot, *Over de scheidslijn tussen goederen- en verbintenissenrecht* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 1992.
- Reid 2006
K. Reid, 'Modernising Land Burdens: The New Law in Scotland', in: S. van Erp en B. Akkermans (red.), *Towards a Unified System of Land Burdens?*, Antwerpen/Oxford: Intersentia 2006, p. 63-79.
- Roby 1886
H.J. Roby, *An introduction to the study of Justinian's digest (containing an account of its composition and of the jurists used or referred to therein together with a full commentary on one title (de usufructu))*, Cambridge: University Press 1886.
- Sagaert 2004
V. Sagaert, 'Real rights and real obligations in Belgian and French law', in: S.E. Bartels en J.M. Milo (red.), *Contents of Real Rights*, Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2004, p. 47-70.
- Sagaert 2006
V. Sagaert, 'The fragmented system of land burdens in French and Belgian law', in: S. van Erp en B. Akkermans (red.), *Towards a Unified System of Land Burdens?*, Antwerpen/Oxford: Intersentia 2006, p. 31-52.
- Slagter, rede 1968
W.J. Slagter, *Juridische en economische eigendom* (diesrede Rotterdam), Deventer: Kluwer 1968.
- Snijders & Rank-Berenschot 2007
H.J. Snijders en E.B. Rank-Berenschot, *Goederenrecht*, Deventer: Kluwer 2007.

- H.J. Snijders, *NTBR* 2006
H.J. Snijders, 'Rechtstatus van duurzaam met de grond verenigde objecten, een duurzaam probleem?', *NTBR* 2006/10, nr. 60.
- W. Snijders 2002
W. Snijders, 'De openheid van het vermogensrecht', in: S.C.J.J. Kortmann (red.), *Onderneming en 10 jaar burgerlijk recht*, Kluwer: Deventer 2002, p. 27-58.
- W. Snijders, *WPNR* 6689 (2006)
W. Snijders, Boekbespreking diss. De Jong, *WPNR* 6689 (2006), p. 831-836.
- Sohm/Mitteis & Wenger 1928
R. Sohm/L. Mitteis & L. Wenger (bew.), *Institutionen. Geschichte und System des Römischen Privatrechts*, München/Leipzig: Duncker & Humblot 1928.
- Spruit & Bongenaar 1987
J.E. Spruit en K.E.M. Bongenaar, *Fragmenta Vaticana, Collatio, Consultatio, Scholia Sinaitica, Probus. Het erfdeel van de klassieke Romeinse juristen, deel IV*, Zutphen: De Walburg Pers 1987.
- Spruit c.s. I (1993)
J.E. Spruit, R. Feenstra en K.E.M. Bongenaar (red.), *Corpus Iuris Civilis. Tekst en vertaling. Deel I Instituten*, Zutphen/Den Haag: Walburg Pers/Sdu Uitgevers 1993.
- Spruit 1994
J.E. Spruit, *Enchiridium: een geschiedenis van het Romeinse privaatrecht*, Deventer: Kluwer 1994.
- Spruit c.s. II (1994)
J.E. Spruit, R. Feenstra en K.E.M. Bongenaar (red.), *Corpus Iuris Civilis. Tekst en vertaling. Deel II Digesten 1-10*, Zutphen/Den Haag: Walburg Pers/Sdu Uitgevers 1994.
- Spruit c.s. IV (1997)
J.E. Spruit, R. Feenstra en K.E.M. Bongenaar (red.), *Corpus Iuris Civilis. Tekst en vertaling. Deel IV Digesten 25-34*, Zutphen/Den Haag: Walburg Pers/Sdu Uitgevers 1997.
- Spruit c.s. V (2000)
J.E. Spruit, R. Feenstra en K.E.M. Bongenaar (red.), *Corpus Iuris Civilis. Tekst en vertaling. Deel V Digesten 35-42*, Zutphen/Den Haag: Walburg Pers/Sdu Uitgevers 2000.
- Spruit c.s. VI (2001)
J.E. Spruit, R. Feenstra en F.B.J. Wubbe (red.), *Corpus Iuris Civilis. Tekst en vertaling. Deel VI Digesten 43-50*, Zutphen/Den Haag: Walburg Pers/Sdu Uitgevers 2001.
- Spruit 2000
J.E. Spruit, *Gesprek met Gaius, jurist in Klein-Azië*, Antwerpen: Maklu 2000.
- Spruit 2003
J.E. Spruit, *Cunabula iuris. Elementen van het Romeinse privaatrecht*, Deventer: Kluwer 2003
- Staudinger/Frank 2009 (Vorbem zu §§ 1030 ff)
J. Frank e.a., *J. von Staudingers Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch mit Einföhrungsgesetz und Nebengesetzen, Drittes Buch: Sachenrecht, §§ 1018-1112*, Berlin: Sellier/de Gruyter 2009.

- Steneker, *WPNR 6766* (2008)
A. Steneker, 'Overdracht onder voorbehoud van pandrecht', *WPNR 6766* (2008), p. 644-655.
- Van der Steur, diss. 2003
J.C. van der Steur, *Grenzen van rechtsobjecten. Een onderzoek naar de grenzen van objecten van eigendomsrechten en intellectuele eigendomsrechten* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 2003.
- Struycken, diss. 2007
T.H.D. Struycken, *De numerus clausus in het goederenrecht* (diss. Nijmegen), Deventer: Kluwer 2007.
- Struycken 2011
T.H.D. Struycken, 'The Numerus Clausus and Party Autonomy in the Law of Property', in: R. Westrik en J. van der Weide (red.), *Party Autonomy in International Property Law*, Munchen: Sellier 2011, p. 59-82.
- Suijling I (1927)
J. Ph. Suijling, *Inleiding tot het burgerlijk recht. Eerste stuk, Eerste gedeelte*, Haarlem: De Erven F. Bohn 1927.
- Suijling I (1948)
J. Ph. Suijling, *Inleiding tot het burgerlijk recht. Deel I: Algemene beginselen*, Haarlem: De Erven F. Bohn 1948.
- Suijling V (1940)
J. Ph. Suijling, *Inleiding tot het burgerlijk recht. Vijfde Stuk: Zakenrecht*, Haarlem: De Erven F. Bohn 1940.
- Vangerow I (1863)
K. A. von Vangerow, *Lehrbuch der Pandekten, Erster Band*, Marburg/Leipzig: Elwert'sche Universitäts-Buchhandlung 1863.
- Van Velten e.a. 1995
A.A. van Velten e.a., *Erfpacht (Preadvies voor de Koninklijke Notariële Broederschap)*, Lelystad: Koninklijke Vermande 1995.
- Van Velten, *WPNR 6700/6701* (2007)
A.A. van Velten, 'Pleidooi voor het grondgebonden lidmaatschap van een beheersvereniging', *WPNR 6700 en 6701* (2007), p. 179-188 en 201-207.
- Van Velten 2012
A.A. van Velten, *Privaatrechtelijke aspecten van onroerend goed*, Deventer: Kluwer 2012.
- Verstijlen, *RM Themis* 2006
F.M.J. Verstijlen, Boekbeshouwingen diss. Van der Steur en De Jong, *RM Themis* 2006, p. 270-275.
- Veugen, *WPNR 5285* (1974)
P.H.H.G. Veugen, 'Voorbehoud van vruchtgebruik-III', *WPNR 5285* (1974), p. 793-794.
- Villey 1950
M. Villey, 'Le 'jus in re' du droit romain classique au droit moderne, suivi des fragments pour un dictionnaire du langage des Glossateurs', in: R. Besnier & G. Boyer (red.), *Conférences faites à l'Institut de droit romain en 1947 (Publications*

- de l'Institut de droit romain de l'Université de Paris, nr. 6*, Parijs: Sirey 1950, p. 187-225.
- Vonck, *WPNR 6717* (2007)
F.J. Vonck, 'De zakelijke werking van erfpachtvoorwaarden', *WPNR 6717* (2007), p. 598-603.
- Vonck, diss. 2013
F.J. Vonck, *De flexibiliteit van het recht van erfpacht* (diss. Groningen), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2013.
- Voorduyn III (1838)
J.C. Voorduyn, *Geschiedenis en beginselen der Nederlandsche wetboeken. Deel III Burgerlijk Wetboek art. 385-876*, Utrecht: Robert Nathan Akademie-boekhandelaar 1838.
- De Vries/Pleysier 2002
A.E. de Vries en A.J.H. Pleysier (bew.), *Erfpacht en opstal*, Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 2002.
- Van der Walt 1992
A.J. van der Walt, 'Der Eigentumsbegriff', in: R. Feenstra & R. Zimmermann (red.), *Das römisch-hollandische Recht. Fortschritte des Zivilrechts im 17. und 18. Jahrhundert*, Berlijn: Duncker & Humblot 1992, p. 485-520.
- Wery, *RM Themis* 1961
J.L.L. Wery, 'Verhouding van Boek 3 tot Boek 5 van het Ontwerp B.W. in verband met de beperkte conceptie van het "zakelijk recht"', *RM Themis* 1961, p. 79-97.
- Wiegand 1976
W. Wiegand, 'Zur theoretischen Begründung der Bodenmobilisierung in der Rechtswissenschaft: der abstrakte Eigentumsbegriff', in: H. Coing & W. Wilhelm (red.), *Wissenschaft und Kodifikation des Privatrechts im 19. Jahrhundert, Band III*, Frankfurt am Main: Klostermann 1976.
- Windscheid-Kipp I (1906)
B. Windscheid, *Lehrbuch des Pandektenrechts, Erster Band*, Frankfurt am Main: Literarische Anstalt Rütten & Loening 1906.
- Wolfert, *WPNR 6523/6525* (2003)
E.C.M. Wolfert, 'Bestanddeel of zaak? Over het onderscheid en de samenhang tussen de artikelen 3:4 en 5:20 BW', *WPNR 6523 en 6525* (2003), p. 191-197 en 279-285.
- Zwalve 1994-I
W.J. Zwalve, 'Enige opmerkingen over art. 3:242 BW (Een kleine 'pandektistische' exercitie over de samenhang tussen de constructie der herverpanding en die van de verpanding van door een pandrecht verzekerde vorderingen)', in: T. Hartlief e.a., *CJHB, Brunner-Bundel*, Deventer: Kluwer 1994, p. 441-450.
- Zwalve 1994-II
W.J. Zwalve, *Het Proteïsch Paradigma* (oratie Leiden), Groningen: Wolters-Noordhoff 1994.
- Zwalve, *WPNR 6546* (2003)
W.J. Zwalve, 'Art. 3:94 BW Zo moet het niet!', *WPNR 6546* (2003), p. 667-668.

Zwalve 2003

W.J. Zwalve, *Hoofdstukken uit de geschiedenis van het Europese privaatrecht*, Deventer: Kluwer 2003.

Zwalve 2006-I

W.J. Zwalve, *Simplex et perpetuum. Beschouwingen over eigendom en tijd*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2006.

Zwalve 2006-II

W.J. Zwalve, *Hoofdstukken uit de geschiedenis van het Europese privaatrecht*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2006.

Zwalve, *MvV* 2008/9

W.J. Zwalve, 'De 'numerus clausus'. Beschouwingen naar aanleiding van een recent verschenen dissertatie', *MvV* 2008/9, p. 198-204.

Zwitser, *WPNR* 6746 (2008)

R. Zwitser, 'Contractuele 'overdracht' en contractueel pand', *WPNR* 6746 (2008), p. 211-222.

Trefwoordenregister

A

absoluut recht | 94-95, 98, 103-105, 133, 242
accessoir recht | 236-237
zie ook afhankelijk recht
Accursische glosse | 37, 39, 41-43
afhankelijk recht | 28, 52 195, 200-202, 206
zie ook accessoir recht
afleiden | 2, 100, 128, 216
afspiegelingsmodel | 126-128, 230, 231, 232 e.v., 239, 244, 276
afsplitsing | 24, 46, 48, 50-52, 57, 85-88, 118 e.v., 126 e.v., 176 e.v., 181, 182 e.v., 191 e.v., 204 e.v., 213, 215 e.v., 220, 233, 258
afsplitsingsconstructie | 221-223
afsplitsingsmodel | 4, 8, 18, 32, 49, 69-70, 84, 118 e.v., 126 e.v., 181, 184 e.v., 187, 191 e.v., 213, 216 e.v., 225 e.v., 244, 274-275
aftrekprincipe | 213, 225 e.v., 244, 276
algemene voorwaarden | 252, 270
anti-speculatiebeding | 270
appartementenrecht | 182-3, 196

B

belasting | 3-4, 29, 38, 46, 82 e.v., 101, 118, 120, 127, 130, 138, 174 e.v., 198-199, 202 e.v., 215, 219 e.v., 226-227, 231 e.v., 251, 254, 275
belastinggedachte | 232-233, 238 e.v., 257-258, 275
beschikkingsbevoegdheid | 47, 95, 98, 131, 133, 137, 139, 147, 165, 220, 226-227, 267
bestanddeel | 21, 24, 33, 39, 46-48, 53, 73, 205-207
bestemming | 208, 268-271

bezit | 62, 108, 111, 113-114, 135, 146-147, 150-159, 255
bezwarend | 2-3, 22, 65, 71, 82, 85-87, 115-116, 123, 127-128, 135, 138, 174 e.v., 191-192, 202, 209, 217-218, 223, 267
bouwplicht | 264, 267, 269, 271-272
burenenrecht | 78, 228, 241, 253

C

canon | 218, 229, 234, 236, 242, 246, 253, 257-258, 264, 266
causaal vruchtgebruik | 38-39, 41, 53
cessie | 151
Code civil | 67, 249-250
constitutieve overdracht | 50, 84-85
corpora mystica | 103, 105, 113, 164
crediteursvervanging – *zie schuldeisersvervanging*

D

derdenbescherming | 189, 254-255
derelictie | 120, 174
derivatieve verkrijging | 50, 84-85, 134-135, 216
dienstbaarheid | 21-22, 28, 38, 46
dominium directum | 42-43, 61, 65-66, 69, 72-73, 274
dominium minus plenum | 63-64
dominium plenum | 24, 62
dominium quiescens | 73-74, 78-79
dominium utile | 42-43, 61, 65-66, 69, 72-73, 207, 274
doorkruisingsleer | 256, 270-272
droit de suite *zie* zaaksgevolg
dwingend recht | 199, 239, 262, 267

E

elasticiteit | 88, 127, 129, 130
 erf | 49, 52, 55, 79, 132, 195, 197, 219,
 227 e.v., 234, 236 e.v., 260-261, 264,
 272
 erfdiensbaarheid | 22, 25 e.v., 33, 40,
 49, 51, 54 e.v., 69, 79, 118, 132, 182,
 195 e.v., 219, 227, 229 e.v.
 erfpacht | 64-65, 178-179, 182, 192-194,
 203 e.v., 218, 224 e.v., 249, 251, 256,
 258 e.v.
 exclusief recht | 19, 147, 242
 executie | 132, 187

F

formeel vruchtgebruik | 38-39, 41, 53

G

gebruik en bewoning, recht van | 52,
 144, 178, 182
 gebruiksplicht | 268 e.v.
 gemeen recht | 7, 37, 45, 273
 gemeenschap | 63, 132, 140, 181, 182
 genotsrechten | 13, 21, 24, 182, 191
 e.v., 265
 gerechtigdheid tot | 115, 147-148, 154,
 179, 219
 gerechtigdheid uit | 115, 147-148, 167
 gesloten stelsel, gesloten systeem | 6,
 9, 52, 124, 144, 206, 214, 217, 262,
 267
zie ook numerus clausus
 Glossatoren | 37, 40-42, 61-62, 65-66
 goederenrechtelijk recht | 6, 51-52, 56,
 62, 65-67, 102, 114, 122-123, 125,
 130, 166, 214, 217, 233, 235-237,
 240-242, 245-246, 248, 253-256, 263,
 276-277
 goederenrechtelijke werking | 206,
 217, 222-223, 235
 grondbeleid | 271
 grondrente | 9, 228, 268

H

heerschappijverdeling | 232-234, 238-
 240, 276
 horigheid | 248-252

huur | 120, 256, 265, 270
 Huisvestingswet | 271
 hypotheekrecht | 31 e.v., 52, 86, 118,
 133, 182 e.v., 195, 251-252

I

inbezitneming | 57, 174, 221
 inbreuk | 240, 242, 250
information and transaction costs | 254
 inschrijving | 73-75, 136-137
 insnoerende bepaling, insnoerende
 verplichting | 229, 232-234, 239-
 241, 276
 intellectueel eigendomsrecht | 103,
 164, 172-173, 182-183, 219, 251
in iure cessio | 14-16, 19, 22, 28-30
ius commune | 37
ius ad rem | 42
ius in re(m) | 42, 62
ius in re specificum | 42
ius in personam | 62
ius in re aliena | 3, 14, 66, 68, 72, 120,
 129-130, 177
ius utendi et abutendi | 51, 77

K

kadaster | 137, 253
 kettingbeding | 252, 255
 kwalitatief bepaald obligatoir recht |
 4, 237, 242
 kwalitatief recht | 236, 260
 kwalitatieve verbintenis | 87, 235 e.v.,
 243, 246, 255, 276
 kwalitatieve verplichting | 6, 206, 236,
 245-246, 251, 252, 260, 267

L

last | 3, 22, 27, 34, 41, 65, 70-72, 74, 81,
 84, 87, 93, 100, 127, 130, 174, 197-
 198
 leenrecht | 42-43, 249-250
 legisten | 67, 77

M

mancipatio | 14-16, 19, 28-30, 33
 mede-eigendom | 3, 18, 83, 126, 178,
 232

meeromvattend recht | 1, 100-101, 128, 187, 191, 202, 217-219, 222-224, 245
misbruik van bevoegdheid | 252, 257, 270

N

nemo plus-beginsel | 100, 131, 133, 184-185, 190, 193, 197, 201, 215-216, 220-221
Neubildung | 25-26, 45, 48-49, 59, 81, 273
Neubegründung | 45, 49, 57, 81
Neuconstituierung | 45, 49, 57, 59, 81, 138, 273
normaaltypen-leer | 123, 170
notaris | 252, 254
numerus clausus | 6, 124, 214, 251
zie ook gesloten stelsel, gesloten systeem

O

ondererfpacht | 101-102, 187, 192-194, 203
onderhoudsplicht | 208, 230, 234, 247, 260, 272
onderopstal | 192, 203
onlichamelijke zaak | 31, 75, 106 e.v., 146, 147 e.v., 168-169, 171, 196
ontginning | 263-264, 267-269, 272
onvoorzien omstandigheden | 252, 270
openbare registers | 73-74, 137, 253-254
open stelsel, open systeem | 9, 144, 251, 254
opstal | 204-207, 229, 256, 264
opstalrecht | 6, 52, 178, 182-183, 195 e.v., 203 e.v., 234, 249-251, 261-263
originare verkrijging | 50, 85, 134, 216
oude zakelijke rechten | 252
overdraagbaarheid | 128-129, 131, 134, 139, 144, 149-151, 178, 202-203, 206, 267
overpad, recht van | 21-22, 49, 69, 198, 232

P

Pandektisten | 7, 24, 34, 45 e.v., 61, 65-67, 81, 89, 120, 126-127, 138, 177, 249, 273
pandrecht | 4, 31-33, 46-47, 50 e.v., 55, 58, 119, 123, 132-133, 140, 182 e.v., 201
persoonlijke dienstbaarheid | 21-22, 65, 250
prioriteit(-sbeginsel) | 131-134, 188, 228, 232, 242
privatief | 118, 186
proprietas | 15, 42, 143
publiekrecht | 51, 61, 228, 252, 256 e.v., 269-271
publicatie | 256

Q

quasi dominium | 62-64
quasitraditio | 54-55
Quint/Te Poel-criterium | 265, 276

R

Reallast | 9, 228, 241
rechtsobject | 94 e.v., 125, 144-145, 159, 164, 168-169, 172
rechtszekerheid | 74-75, 253-254, 256
redelijkheid en billijkheid | 252, 270
reële dienstbaarheid | 21-22
reïficatie | 182, 190, 205
res incorporalis *zie* onlichamelijke zaak
retributie | 229, 234
revindicatie | 146, 153
res nullius | 101, 145, 174
Ruimtelijke Ordening, Wet op de | 270

S

samenloop | 132
samenvval van rechtsmomenten | 40, 47, 58, 137
schuldeisersvervanging | 149, 151, 154-155
servituut | 46, 51, 66, 264
servitus altius non tollendi | 49, 69, 80, 101, 127, 227-228

- servitus in faciendo consistere nequit* | 245, 248
servitus oneris ferendi | 245
 stapeling | 70, 93, 102, 121, 150, 154, 176, 181 e.v., 191 e.v., 213, 220, 223-224, 274
 stapelingsconstructie | 189, 200, 208, 220, 223-224
 subtractieprincipe – zie aftrekprincipe
 substitutie | 136
- T**
 termijn | 42, 188, 193, 200, 203
 zie ook tijdsbepaling
 tijdsbepaling | 218, 224
 zie ook termijn
 toebehoren(, recht van) | 95 e.v., 101, 103-104, 105-106, 107 e.v., 117, 121-123, 125 e.v., 142 e.v., 163 e.v., 274
 toestemming | 266-268
traditio | 30-34, 40, 54
 translatieve overdracht | 50, 84-85
Typenfixierung | 6, 214, 217, 254, 262
Typenzwang | 6, 214, 217, 254, 262
- U**
usufructus causalis | 15, 38
usufructus formalis | 38
utilitas | 52
- V**
 vereenzelviging | 3, 7, 94, 106-107, 112, 114, 117-124, 127, 142 e.v., 154 e.v., 162 e.v., 178-180, 274
 verhandelbaarheid | 149, 251
 verkrijgende verjaring | 48, 108, 111, 113-114, 134-136, 146, 153, 157
 vermogensbestanddeel | 107, 116, 121, 123, 144-145, 148-149, 155 e.v., 162 e.v., 172, 177, 180, 184, 274
 vermogensrecht | 94 e.v., 105 e.v., 124-125, 142, 126, 148, 156, 159, 163, 165-169, 172, 178-179, 182, 274-275
 verplichting tot een doen | 5-6, 9, 214, 219, 222-223, 228, 230-231, 234, 237, 239-241, 243, 245-246, 248 e.v., 264, 276
 verplichting tot een dulden of niet-doen | 5, 79-81, 228, 230, 239, 244-245, 250, 253, 258, 260, 264, 276
 voldoende verband(-vereiste) | 258 e.v.
 voorbehoud van beperkt recht | 14 e.v., 25 e.v., 40-42, 46 e.v., 136-141, 273
 voorrang | 32, 131-132, 141, 186, 250
 voorwaarde | 188, 193, 200, 203, 218, 224, 266-267
 voorwerp van recht | 123, 144, 155, 190
 vorderingsrecht | 93-99, 101-104, 109, 111, 114-116, 123-124, 125, 144-145, 147 e.v., 164, 167-170, 179-181, 204, 213, 219, 274
 vruchtgebruik | 4, 14-17, 20-24, 28 e.v., 37 e.v., 46, 65, 76, 79, 108, 123, 128, 132, 137-138, 150, 154-157, 167, 182, 186, 195 e.v., 229, 234, 246-247, 251-252, 254-255
 vruchttrekking | 23-24, 38-39, 41, 51, 53, 147, 156
 vulgair recht | 24, 29-30
 vulgarisering | 19, 30
- W**
 Wetboek Napoleon ingerigt voor het Koninkrijk Holland | 250
 wezen van het recht | 236, 258-261, 264, 267-269, 272
- Z**
 zaaksgevolg | 120, 235, 242, 255
 zakelijke dienstbaarheid – zie reële dienstbaarheid
 zakelijke last, zakelijke verplichting | 84, 231, 236, 241, 246-247, 249
 zakelijk recht | 1, 17, 43, 46, 67 e.v., 102, 107, 116, 129, 150, 170, 175, 178, 194, 196, 198, 204, 231, 233, 244, 257, 262-263
 zekerheidsrechten | 13, 24, 31, 177, 182 e.v., 218-219, 224, 226, 239, 256